

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να ευχαριστήσουμε και την κα Τσούνη που μας παρουσίασε την άποψη των σχεδιαστών στην οργάνωση των κτηρίων της βιβλιοθήκης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα έχουμε λίγα λεπτά για ερωτήσεις. Σας παρακαλώ πολύ, όποιος έχει ερώτηση διευκρινιστική κυρίως επί των ομιλιών να πηγαίνει στο μικρόφωνο, να δηλώνει όνομα και σε ποιόν ομιλητή απευθύνεται, για να έχουμε μια καλή οργάνωση των ερωτήσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ - ΕΡΩΤΗΣΗ: Θ. ΣΤΑΘΟΥΑΙΑ

Οι εισηγήσεις της κας Μαρούλη και της κας Παντούλη για το θέμα της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης ακούμπησαν την καρδιά του προβλήματος, που θα μας απασχολήσει για τα επόμενα δύο χρόνια ως κύριο ζήτημα. Νομίζω ότι τα μοντέλα που παρουσίασαν δεν είναι μοντέλα για ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και επιτρέψτε μου. Η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη είναι μέρος ενός μηχανισμού κοινωνικού. Δεν είναι μπίζνες. Άρα, δεν έχουμε total quality management κατά τη δική μου άποψη.

Η ερώτηση μου είναι η εξής: από τη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχει ένα μοντέλο για Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση που να έχει με επιτυχία αξιολογηθεί στο εξωτερικό; Ευχαριστώ.

Β. Ι. ΜΑΡΟΥΛΗ: Κατ' αρχήν θα ήθελα να απαντήσω ότι το μοντέλο το οποίο παρουσίασα εγώ είναι μια δική μου ιδέα, μια δική μου πρόταση. Τεκμηριώνεται βέβαια από τη διεθνή βιβλιογραφία, αλλά περισσότερο είναι βασισμένο στην εμπειρία που είχα όλα αυτά τα χρόνια, τα 15 χρόνια, λειτουργώντας μέσα στο ΕΛΚΕΠΑ, το οποίο δυστυχώς, με την ευκαιρία, καταργήθηκε και καταργείται και μια ακόμη βιβλιοθήκη ειδική.

Από εκεί και πέρα προσωπικά πιστεύω ότι αυτά όλα τα έτοιμα μοντέλα, τα ready to use είναι μακριά από την ελληνική πραγματικότητα, τις ελληνικές ιδιαιτερότητες οι οποίες υπάρχουν και καλό θα είναι, πριν σκεφθούμε να επιλέξουμε ή να εφαρμόσουμε κάποιο τέτοιο μοντέλο, να κάνουμε τη σύγκριση με τις εκπαιδευτικές ανάγκες τις δικές μας. Είδατε ότι έδωσα πάρα πολύ μεγάλη βαρύτητα στον όρο "εκπαιδευτική ανάγκη" κι αυτό είναι κάτι το οποίο όλα αυτά τα χρόνια έχουμε προσεγγίσει συστηματικά μέσα από το ΕΛΚΕΠΑ, μέσα από τις ενέργειες της συνεχιζόμενης κατάρτισης και το έχουμε αξιολογήσει προς αυτήν την κατεύθυνση.

Δεν ξέρω αν κάλυψα την κα Σταθούλια με την απάντησή μου.

Ο. ΠΑΝΤΟΥΛΗ: Θα ήθελα να πω στην κα Σταθούλια και σε όλο το ακροατήριο ότι η μέθοδος αυτή, που όπως λέτε είναι για μπίζνες, έχει ένα κομμάτι πολύ ανθρώπινο που μπορεί ανάλογα με το πού εφαρμόζεται να δοθεί και

η ανάλογη έμφαση. Στήριξα το μοντέλο αυτό στο επιμορφωτικό του μέρος, το οποίο μπορεί να γίνει ένα κομμάτι κι ένα μοντέλο επιμόρφωσης βασιζόμενο σε κάποια πορεία και σε κάποια μακροχρόνια διάρκεια αυτού του επιμορφωτικού προγράμματος, το οποίο θέλω να τονίσω ότι βασίζεται στην εκπαίδευση των ενηλίκων, στις βασικές αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και στις ανάγκες που μπορεί να έχει σήμερα μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη.

Το Total quality management, όπως μπορεί να έχετε διαβάσει κάπου στη βιβλιογραφία με τα ISO για τις επιχειρήσεις, φυσικά και δεν μπορεί να εφαρμοσθεί μέσα σ' έναν ακαδημαϊκό χώρο, αλλά μπορούμε να αποσπάσουμε τα σημεία εκείνα που είναι αξιόλογα για την επιμόρφωση του προσωπικού με μία συνέχεια. Αυτό που τόνισα και τονίζω στην εισήγησή μου είναι ότι κάθε επιμορφωτική προσπάθεια που θα έχει τη μορφή "άρπα - κόλα", πήραμε αυτά τα λεφτά, κάνουμε διήμερο συνέδριο, βρήκαμε αυτούς τους πόρους, κάνουμε ένα ταχύρρυθμο, πήραμε αυτά τα λεφτά και δεν ξέρουμε τι να τα κάνουμε και ας κάνουμε κάποιες εισηγήσεις. Όλα αυτά δεν έχουν αποτέλεσμα, αν δεν υπάρχει ένα πλάνο επιμόρφωσης και μια διάρκεια σ' αυτήν την επιμορφωτική διαδικασία που όλοι χρειαζόμαστε.

Δε νομίζω ότι μπορούμε να έχουμε αποτελέσματα. Οι νέες εξελίξεις τρέχουν και μας προλαβαίνουν. Αυτά που πρέπει να καθιερωθούν και να μετουσιωθούν στους βιβλιοθηκάρους είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών, οι τρόποι που θα λύνουν τα προβλήματα τους, η συνεχής τους ενημέρωση και αξιολόγηση και φυσικά η ενίσχυση των διευθυντικών στελεχών και η κατανόηση αυτών στη σημασία της επιμόρφωσης. Γιατί χωρίς αυτό δεν μπορεί αυτοβούλως ο κάθε βιβλιοθηκάρους να προχωρήσει και πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Υπάρχουν άλλες ερωτήσεις; Ο κ. Τζεκάκης έχει το λόγο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Μ. ΤΖΕΚΑΚΗΣ

Εγώ ήθελα να ρωτήσω την κα Κακούρη σχετικά με την εισήγησή της, εάν θεωρεί ότι είναι καλύτερα να εκπαιδεύουμε βιβλιοθηκάρους σε σχολές βιβλιοθηκονομίας για Bibliographical Instruction και εξειδίκευση σε συγκεκριμένες βιβλιογραφικές περιοχές ή είναι καλύτερα να παίρνουμε πτυχιούχους ειδικευμένους σε μια βιβλιογραφική περιοχή, τους οποίους μετά να εκπαιδεύουμε βιβλιοθηκονομικά;

Μ. ΜΟΡΕΛΕΑΗ-ΚΑΚΟΥΡΗ: Να απαντήσω συνδικαλιστικά ή να πω αυτά που πιστεύω;

Πιστεύω ότι σ' αυτήν τη φάση στην Ελλάδα είναι λίγο δύσκολο να εφαρμόσουμε κάτι τέτοιο. Γιατί το μοντέλο, το αμερικάνικο κατ' αρχήν, προϋποθέτει μια μεγάλη προϋπηρεσία, σπουδές προπτυχιακές στο αντικείμενο, μεταπτυχιακές στο αντικείμενο και μεταπτυχιακό στη βιβλιοθηκονομία. Θα ήθελα όμως, κ. Τζεκάκη, κάποτε να φτάσουμε εμείς οι βιβλιοθηκάριοι να κάνουμε αυτήν την εκπαίδευση. Και σ' αυτήν τη φάση δε ξέρω αν είναι δυνατόν κάποιους πτυχιούχους να τους εκπαιδεύουμε και να έχουν με μας τις ίδιες αξίες και τα ίδια ιδεώδη. Δηλαδή, ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφορία, ισότιμη πληροφόρηση για όλους.

Πιστεύω ότι αυτά στα τέσσερα χρόνια που σπουδάζουν οι βιβλιοθηκάριοι τα καταλαβαίνουμε, τα νοιώθουμε στο πετσί μας καλύτερα. Και θα ήθελα να μπορέσουμε, να αξιωθούμε εμείς, οι σχολές βιβλιοθηκονομίας, να ετοιμάζουμε άξιους βιβλιοθηκονόμους.

Υπάρχει ένα ερώτημα βέβαια και στη διεθνή βιβλιογραφία, το παρέλειψα γιατί δεν είχα χρόνο, αν μπορούμε μόνο εμείς, οι σχολές βιβλιοθηκονομίας, να τους προετοιμάζουμε για Βιβλιογραφική Εκπαίδευση ή χρειαζόμαστε και τη βοήθεια Παιδαγωγικών Τμημάτων κλπ. Αυτό θα το δούμε όταν έρθει η ώρα.

Ελπίζω να σας κάλυψα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ι. ΠΑΥΛΙΟΓΛΟΥ

Είμαι κι εγώ Interior Designer όπως και η κα Τσουνη. Θα ήθελα να ρωτήσω την κα Τσουνη στα ωραία μοντέλα που μας έδειξε στα έπιπλα, να μας εξηγήσει πώς συνδυάζει το παραδοσιακό κτήριο, που είδαμε ένα κομμάτι της οροφής, με τα έπιπλα τα οποία προτείνει κι αν μπορεί και τα έπιπλα να είναι σε κάποιο ρυθμό αντί να είναι μοντέρνα, όπως νομίζω ήταν σε ορισμένα σημεία. Αν όχι μέσα εις τα γραφεία, αλλά έξω, εκεί που είναι οι βιβλιοστάτες. Ευχαριστώ πολύ.

Α. ΤΣΟΥΝΗ: Η απάντηση είναι η εξής: τα ράφια τα οποία κατασκευάζονται για βιβλιοθήκες, όποιας κατηγορίας και να είναι, πρέπει να δέχονται το μίνιμουμ 150 κιλά βάρος χωρίς να έχουν λυγισμό και στα 6 χιλιοστά. Αυτός είναι ένας τεχνικός όρος, που δεν ξέρω αν όλοι μπορούν να τον καταλάβουν.

Η κάθε βιβλιοθήκη ή όλες οι βιβλιοθήκες -ελπίζω ν' απαντήσω σωστά στην ερώτηση- οι αλλαγές είναι τόσο γρήγορες λόγω του ότι και η τεχνολογία σήμερα είναι αυτή ενώ μετά από 6 μήνες μπορεί να είναι τελείως διαφορετική. Αυτό σημαίνει ότι και τα είδη που θα φιλοξενούνται μέσα στη βιβλιοθήκη μπορεί ν' αλλάξουν ριζικά και αυτά τα οποία υπάρχουν από το παρελθόν. Τα έπιπλα πρέπει να είναι άκρως πρακτικά και λειτουργικά, προκειμένου να γίνονται αυτές οι ραγδαίες αλλαγές. Διαφορετικά, δε δείχνει ή δε δίνει την ελαστικότητα στη βιβλιοθήκη αλλά και στο βιβλιοθηκάριο, προκειμένου να προσαρμόζει το χώρο σύμφωνα με τις ανάγκες που έχει εκείνη τη στιγμή.

Είναι ένας ειδικός χώρος, όπου δεν έχει ουδεμία σχέση με τους άλλους εσωτερικούς χώρους σαν standard που υπάρχουν, όπως στους χώρους γραφείων. Εκεί είναι άλλες οι προδιαγραφές. Η βιβλιοθήκη χρειάζεται μια ειδική μεταχείριση και μπορεί να γίνει μόνο μετά από πάρα πολλή μελέτη. Στα βιβλία δεν το βρίσκεις τόσο εύκολα, γίνεται μόνο με την πείρα και τη συνεργασία με τους βιβλιοθηκάρους, παίρνοντας συνεντεύξεις και μαζεύοντας στοιχεία και διάφορα. Δεν ξέρω αν σας έχω καλύψει. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Και μια τελευταία ερώτηση. Η κα Σταθούλια έχει το λόγο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θ. ΣΤΑΘΟΥΛΙΑ

Εγώ δεν ήθελα να θέσω ερώτηση στην κα Κακούρη, γιατί απλούστατα άγγιξε ένα τεράστιο θέμα, το οποίο φαντάζομαι ότι πρωτίστως οι σχολές βιβλιο-

θηκονομίας πρέπει να το λύσετε. Αλλά σέβομαι απόλυτα το θεωρητικό μέγεθος που θέσατε. Απλώς ένα ερώτημα. Έτσι όπως το παρουσιάσατε είναι ένα στατικό μοντέλο. Το πανεπιστήμιο είναι εκεί κι εμείς είμαστε εδώ και παρουσιάζουμε, επεμβαίνουμε ως προς το βιβλιογραφικό μέρος. Φαντάζομαι ότι το αντιλαμβάνεσθε κι εσείς όπως κι εγώ ότι το πανεπιστήμιο είναι ένα δυναμικό μέρος ενός μηχανισμού που κινείται και διαμορφώνει νέες αξίες. Δεν ξέρω αν το δικό σας μοντέλο κι αυτό που έχετε φτιάξει λαμβάνει υπόψη του αυτήν τη δυναμική του πανεπιστημίου. Και υπόψη, κα Κακούρη, ότι εμένα εκείνο που με απασχολεί σοβαρά τα τελευταία χρόνια και δεν ξέρω πώς θα το απαντήσετε, είναι ότι αλλάζει ο ρόλος δάσκαλου-τάξης ως κλασικό μοντέλο.

Και το τελευταίο, για την κυρία με το Total quality management, επειδή θεωρώ ότι είμαστε ένα Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και θα πρέπει κάποια πράγματα να τίθενται με πολλή προσοχή, το Total quality management αν θέλετε να το θέσετε έτσι, θα πρέπει να το θέσετε στο πλαίσιο του Business Process of Engineering. Ευχαριστώ.

M. ΜΟΡΕΛΛΗ-ΚΑΚΟΥΡΗ: Κυρία Σταθούλια, είπα ότι δεν πρόκειται να προτείνω καινούριο μοντέλο. Δε θεωρώ τον εαυτό μου σοφό, δεν τον θεωρούσα ικανό από μόνη μου να φτιάξω ένα μοντέλο για όλες τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες. Η πρόθεση μου ήταν, δυστυχώς φαίνεται δεν την πέρασα προς εσάς, δεν την καταλάβατε, να συζητήσουμε κάποια πράγματα, να μοιραστώ κάποιες ιδέες που είδα όντως στην Αμερική, όπου είχα την ευτυχία να είμαι στο Kent State University για ένα χρόνο και είδα πράγματα τα οποία δε γνώριζα εγώ. Μπορεί όλοι οι άλλοι να τα γνωρίζετε. Εγώ προσωπικά δεν τα γνώριζα, που διδάσκω και κάποια χρόνια πηγές πληροφόρησης και που έθετα έτσι ακροθιγώς τα θέματα Βιβλιογραφικής Εκπαίδευσης. Αλλά, δεν είχα την ιδέα και τη γνώση του τι σημαίνει Βιβλιογραφική Εκπαίδευση.

Στόχος μου, λοιπόν, ήταν να τα παρουσιάσω. Πιστεύω ότι πρέπει να γίνει ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Οριζόντια Δράση, στο πλαίσιο της, και από εκεί η πρόταση μου πάλι, που δυστυχώς ή ευτυχώς τη συντόμευσα, ήταν να επιλεγούν 2-3 ή 5 άτομα, τα οποία θεωρούμε ικανά και λόγω γνώσεων κλπ. και αυτά να διαμορφώσουν πιθανώς ένα μοντέλο ή κάποιες κατευθυντήριες γραμμές ή οτιδήποτε άλλο.

Το θέμα τώρα του ρόλου δασκάλου και καθηγητή. Δε μίλησα εγώ ο δάσκαλος εδώ και τα παιδιά εκεί. Ενεργητική μάθηση, να συμμετέχουν όλοι, να διαμορφώνουν όλοι. Αλλά πρέπει να είναι και κάποιος, ο οποίος θα βάζει τις γενικές αρχές και θα παίζει κάποιον ηγετικό ρόλο. Γιατί οι άλλοι δε γνωρίζουν αυτά που ξέρουμε εμείς, υποτίθεται. Ευχαριστώ.